

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شورای عالی حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خاوران

مدرسه علمیه کوثر شهرستان کاشان

عنوان:

رابطه انسان و جامعه از دیدگاه نهج البلاغه

بارویکری داخلی

استاد راهنما:

حجت الاسلام والمسلمین آقای عباسی

استاد داور:

حجت الاسلام والمسلمین آقای یوسفی

پژوهشگر:

لیلا الهی فرد

شهریور ۱۳۹۶

تحمیدیه

حمد و سپاس خداوند متعال را که به ماتوفیق نگارش این پژوهش راداد، تا قطره ای از دریای معارف
علوی را به رشته تحریر درآوریم.

تقديم

پژوهش پيش رورابه ساحت مقدس اهل بيت (عليهم السلام) وبه محضر فرزند غريب شان حضرت
بقيه الله الاعظم (ارواحنا فداه) تقديم مي نماييم.

تقدیر و تشکر

از تمامی افرادی که مراد رنگارش این پژوهش یاری نمودند خصوصاً استاد راهنما جناب آقای عباسی تشکر و قدردانی می نمایم. همچنین از والدین بزرگوارم، همسر عزیزم، دوست و همراهم سرکار خانم معصومه گودرزی کمال تشکر را دارم.

فهرست منابع

نهج البلاغه.

سیدرضی، نهج البلاغه، ترجمه ی حسین، انصاریان، چاپ اول، قم: دارالعرفان، ۱۳۸۸
_____، نهج البلاغه، ترجمه ی محمد، دشتی، چاپ اول، ایران، قم: مشهور، ۱۳۷۹
_____، نهج البلاغه، مترجم جعفر، شهیدی، چاپ چهاردهم، تهران: شرکت انتشارات علمی
و فرهنگی، ۱۳۷۸

_____، نهج البلاغه، محقق/مصحح صالح، صبحی، چاپ اول، قم، ناشر: هجرت، ۱۴۱۴ ق.

_____، ترجمه و شرح نهج البلاغه، مترجم، علی نقی فیض الاسلام اصفهانی، ج ۲، چاپ پنجم،
تهران: موسسه چاپ و نشر تالیفات فیض الاسلام، ۱۳۷۹

کتاب های فارسی:

آقا جمال خوانساری، محمد بن حسین، شرح آقا جمال خوانساری بر غررالحکم
و درر الکلم، محقق/مصحح جلال الدین، حسینی ارموی محدث، ج ۶، چاپ چهارم، تهران: دانشگاه
تهران، ۱۳۶۶

ابن ابی زینب، محمد بن ابراهیم، الغیبه للنعمانی، محقق/مصحح علی اکبر، غفاری، چاپ اول، تهران:
انتشارات صدوق، ۱۳۹۷ ق

ابن شعبه حرانی، حسن بن علی، تحف العقول عن آل الرسول (صلی الله علیه وآله وسلم)، مترجم
بهراد، جعفری، چاپ اول، تهران: دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۸۱

_____، تحف العقول عن آل الرسول (صلی الله علیه وآله وسلم)، مترجم
صادق، حسن زاده، چاپ اول، قم: انتشارات آل علی (علیه السلام)، ۱۳۸۲

تمیمی آمدی، عبد الواحد بن محمد، غرر الحکم و درر الکلم (مجموعه من کلمات و حکم الامام علی (علیه السلام)، محقق/مصحح سید مهدی، رجائی، ج ۱، چاپ دوم، قم: دار الکتاب الاسلامی، ۱۴۱۰ق

جعفری، محمد تقی، ترجمه و تفسیر نهج البلاغه، ج ۳، چاپ دوم، تهران: انتشارات دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۵۸

حسینی دشتی، سید مصطفی، معارف و معاریف: دایره المعارف اسلامی (ویرایش پنجم)، ج ۴، چاپ اول، تهران: سپیدموی اندیشه، ۱۳۹۳

حکیمی، محمدرضا، محمد، حکیمی، علی، حکیمی، الحیاء، ترجمه احمد آرام، ج ۶، چاپ اول، تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۸۰

خادم علی زاده، امیر، تفسیر موضوعی قرآن با رویکرد اقتصادی، چاپ اول، قم: دفتر نشر معارف، ۱۳۹۲
دشتی، محمد و محمدی، سید کاظم، المعجم المفهرس لالفاظ نهج البلاغه، چاپ اول، قم: انتشارات مشهور، ۱۳۸۰

دیلمی، حسن بن محمد، إرشاد القلوب، ترجمه مسترحمی، هدایت الله، ج ۲، چاپ سوم، تهران: مصطفوی، ۱۳۴۹

شریفی، احمد حسین، آیین زندگی، چاپ نهم، قم: دفتر نشر معارف، ۱۳۸۴

شیخ الاسلامی، سید حسین، گفتار امیر المومنین علیه السلام، ج ۲، چاپ ششم، قم: انتشارات انصاریان، ۱۳۸۲
مبشری، اسد الله، کشف المحجۀ یا فانوس (ترجمه کشف المحجۀ لثمره المهجۀ)، چاپ دوم، تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۴

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، کتاب الروضه در مبانی اخلاق (ترجمه جلد ۷۴ بحار الأنوار)، مترجم سید عبدالحسین رضایی، محقق/مصحح حبیب الله بیاتی، چاپ دوم، تهران: اسلامی، ۱۳۶۴

_____، ایمان و کفر، (ترجمه کتاب الایمان و الکفر بحار الانوار جلد ۶۴)، ترجمه عزیز الله، عطاردی قوچانی، ج ۲، چاپ اول، تهران: انتشارات عطارد، ۱۳۷۸

_____، آداب معاشرت (ترجمه جلد ۷۱ و ۷۲ بحار الأنوار)، مترجم محمدباقر، کمره ای، محقق/مصحح

محمد، بهشتی، ج ۱، چاپ اول، تهران: اسلامی، ۱۳۶۴

مصباح، مجتبی، فلسفه ی اخلاق، چاپ دهم، قم: انتشارات مؤسسه ی آموزشی و پژوهشی امام

خمینی (ره)، ۱۳۸۱

مطهری، مرتضی، مجموعه آثار، ج ۲، چاپ پنجم، تهران: انتشارات صدرا، ۱۳۷۴

معین، محمد، فرهنگ فارسی معین (ویرایش جدید)، چاپ چهارم، تهران: انتشارات اشجع، ۱۳۸۸

نصر بن مزاحم، پیکار صفین/ترجمه و قعه صفین، مترجم پرویز، هارون، محقق/مصحح عبدالسلام

محمد، هارون، چاپ دوم، تهران: انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی، ۱۳۷۰

هاشمی خویی، میرزاحبیب الله، منهاج البراعه فی شرح نهج البلاغه و تکمله المنهاج البراعه (خوئی)

مترجم: حسن، حسن زاده آملی و محمدباقر، کمره ای، محقق/مصحح: میانجی، ابراهیم، ج ۲۰، چاپ

چهارم، تهران: مکتبه الإسلامیه، ۱۴۰۰ ق.

کتاب های عربی:

ابن أبی الحديد، عبد الحمید بن هبه الله، شرح نهج البلاغه لابن أبی

الحديد، محقق/مصحح محمد ابو الفضل، ابراهیم، ج ۱۷، چاپ اول، قم: مکتبه آیت الله المرعشی

النجفی، ۱۴۰۴ ق.

ابن طاووس، علی بن موسی، کشف المحجه لثمره المهجه، مصحح محمد، حسون، چاپ دوم، قم: بوستان

کتاب، ۱۳۷۵

احمدی میانجی، علی، مکاتیب الأئمه (علیهم السلام)، مجتبی فرجی، ج ۱، چاپ اول،

قم: دارالحديث، ۱۴۲۶ ق.

تمیمی آمدی، عبدالواحد بن محمد، تمیمی آمدی، تصنیف غررالحکم ودررالكلم، مصطفى، درایتی، چاپ اول، قم: انتشارات دفتر تبلیغات، ۱۳۶۶

حر عاملی، محمد بن حسن، وسائل الشیعه الی تحصیل مسائل الشریعه، ج ۹، چاپ اول، قم: مؤسسه آل البيت (علیهم السلام)، ۱۴۰۹ ق.

حسینی موسوی، محمد بن ابی طالب، تسلیة المجالس وزینة المجالس (مقتل الحسین علیه السلام)، محقق / مصحح کریم فارس، حسون، ج ۱، چاپ اول، قم: انتشارات موسسه المعارف الاسلامیه، ۱۴۱۸ ق.

دیلمی، حسن بن محمد، إرشاد القلوب الی الصواب، ج ۱، قم: الشریف الرضی، ۱۴۱۴ ق.
_____، حسن بن محمد، غرر الاخبار ودرر الآثار فی مناقب ابی الائمه الاطهار (علیهم السلام)، محقق / مصحح اسماعیل، ضیغمی، چاپ اول، قم: انتشارات دلیل ما، ۱۴۲۷ ق.

_____، خصائص الائمه (علیهم السلام) (خصائص أمير المؤمنين علیه السلام)، محقق / مصحح محمد هادی، امینی، چاپ اول، مشهد: آستان قدس رضوی، ۱۴۰۶ ق.

فتال نیشابوری، محمد بن احمد، روضه الواعظین و بصیره المتعظین، ج ۲، چاپ اول، قم: انتشارات رضی، ۱۳۷۵

کراجکی، محمد بن علی، کنز الفوائد، محقق / مصحح عبدالله، نعمه، ج ۱، چاپ اول، قم: دارالذخائر، ۱۴۱۰ ق.

کلینی، محمد بن یعقوب، الکافی، مصحح دارالحديث، ج ۷، چاپ اول، قم: دارالحديث، ۱۴۲۹ ق

لیثی واسطی، علی بن محمد، عیون الحکم و المواعظ (للیثی)، محقق / مصحح حسین، حسینی بیرجندی، چاپ اول، قم: دارالحديث، ۱۳۷۶

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، بحار الأنوار الجامعه لدرر الاخبار الائمه الاطهار، جمعی از محققان، ج ۷۲، چاپ دوم، بیروت: دار احیاء التراث العربی، ۱۴۰۳ ق.

نوری، حسین بن محمد تقی، مستدرک الوسائل و مستنبط المسائل، محقق/مصحح مؤسسه آل البيت (عليهم السلام)، ج ۱۴، چاپ اول، قم: مؤسسه آل البيت (عليهم السلام)، ۱۴۰۸ ق.

ورام بن أبی فراس، مسعود بن عیسی، تنبيه الخواطر ونزهه النواظر المعروف بمجموعه ی ورام، ج ۲، چاپ اول، قم: مکتبه فقیه، ۱۴۱۰ ق.